

Columnist Hans van den Hurk las de nieuwsberichten over Nederland als fiscale dwarsligger in Europa, en vroeg zich af hoe dat nieuws in de wereld was gekomen.

Het was een kille decemberavond toen Commissievoorzitter Jean Claude Juncker (JC voor intimi en God voor zijn ambtenaren) en zijn belastingcommissaris Pierre Moscovici gezamenlijk de nieuwe wildkaart van hun favoriete restaurant wilden testen. Moscovici maakte zich zorgen over de Nederlanders die niet meer belastingsovereiniteit aan Brussel willen overdragen en had Juncker uitgenodigd.

'JC, ik maak me grote zorgen,' voer Moscovici uit. 'Die stomme arrogante kaaskoppen in Den Haag willen maar niet naar ons luisteren. Ze willen geen Europese minister van Financiën. Sterker nog ze willen niet eens meedoen met verdere belastingharmonisatie.'

'Hou maar op', antwoord JC getergd. 'Ik word er ook simpel van. Dan beweren ze ook nog dat die lachebek van Rutte mij zou kunnen opvolgen. Ik heb nog liever een Hongaar. Pierre, zeg maar gewoon dat Nederland dwars ligt in de strijd tegen belastingontwijking. De politiek gelooft op dit gebied alles wat we hierover zeggen. Weten zij veel.'

'Wacht,' zei JC. 'Ik heb een beter idee! We kunnen natuurlijk ook eens kijken of we de media in Nederland kunnen 'informereren' over een dossier waaruit blijkt dat Nederland een notoire dwarsligger is op het gebied van belastingharmonisatie. Laten we hiervoor die publieke omroep in Nederland voor ons karretje spannen. We laten een van onze stagiaires gewoon anoniem een rapport lekken naar de NOS waaruit dit zou blijken.'

Tevreden nipte Juncker van zijn vierde glas Gales Auxerrois Grand Premier Cru Remich Hôpertsbour, terwijl hij een laatste stukje van zijn haasfilet naar binnen werkte. Moscovici twijfelde, 'JC denk je dat we dit zonder consequenties kunnen doen?'

'Mais naturellement', repliceerde Juncker, 'we moeten nu echt alles uit de kast trekken om dat vetorecht van Nederland inzake belastingharmonisatie op te heffen. Als we het Nederlandse grote publiek op de juiste manier bespelen dan gaan zij akkoord met een verdragswijziging waardoor zij dat vetorecht verliezen. Zo simpel is het Pierre!'

Moscovici keek zenuwachtig om zich heen, wenkte de ober en bestelde nog een half flesje Chateau Haut-Brion 1999. 'Eigenlijk', zei hij toen, 'is dat een fantastisch idee JC. Die Nederlandse staatsomroep is blij met het nieuwtje, want dat kunnen ze verkopen als een primeur. Het publiek juicht en wij krijgen onze zin. Maar: wat laten we dan lekken aan die NOS?'

'Dat is niet zo moeilijk,' vervolgt Juncker. 'Je hoeft maar naar een rapport van een rare NGO te kijken en je haalt er vast wel wat uit. Pak bijvoorbeeld dat laatste filmpje van Oxfam. Het heet 'de overval'. Heb je dat gezien, Pierre?'

'Nee JC, vertel...'

Juncker schaterde het uit. 'Ze vergeleken belastingontwijkers met rovers die er niet voor terug deinzen ziekenhuizen te beroven en het laatste wat je van die rovers ziet in dat filmpje is dat ze naar couveusekindjes lachen om dan vervolgens de stroom eraf te halen. Veel mensen, ook Hollanders, slikken dat gewoon. Die zien multinationals inmiddels echt als criminelen.'

<https://www.youtube.com/watch?v=ValOsuJg5w>

Juncker tekende intussen met een pen die hij van Oxfam had gekregen eens schemaatje van een Amerikaanse houdstervennootschap met een Nederlandse tussenvennootschap, en daaronder fabrieken verspreid over vele landen.

'Kijk Pierre, al die fabrieken maken winst en die wordt daar in dat land belast. Sturen ze die winst door naar de Nederlandse eigenaar van die aandelen dan belast Nederland die niet nog een keer. Terecht, want dat doen wij in ons mooie Groothertogdom ook niet. Het was immers al belast.'

'Alleen Nederlanders zijn erg gevoelig voor stemmingmakerij. We zeggen gewoon dat Nederland die winsten niet belast en geven daar geen toelichting bij. Iedere bakker op de hoek gaat dan direct roepen dat hij wel belasting moet betalen en die grote internationale bedrijven niet.'

'Formidable JC, maar is dat genoeg?'

'Pierre, we doen er gewoon nog een schepje bovenop. Beetje vertellen dat Nederland iedere belastingharmonisatie tegenhoudt, omdat ze hun rol in de wereld van de belastingontwijking perse niet willen opgeven. En op dit gebied bespreken we alles altijd achter gesloten deuren en dus zal er niemand kunnen ontkennen dat die gelekte informatie juist is.'

'Briljant JC, ik begrijp nu waarom we je JC noemen. Maar die Nederlanders hebben toch best wel gelijk als ze zeggen dat die belastingharmonisatie alleen maar de grote landen baat. En Nederland heeft zich internationaal gezien al veel meer aangepast dan bijvoorbeeld landen als Luxemburg en Zwitserland en op sommige onderdelen zijn ze zelfs verder gegaan dan Duitsland.'

'Maar Pierre, je snapt het toch wel. Daar gaat het helemaal niet om. Dat snappen die Nederlanders toch niet. Zelfs Rutte weet niet hoe hij dat moet uitleggen. Dus het moment is hier. Als we de Nederlandse macht om verdere belastingharmonisatie tegen te houden, kunnen afpakken dan hebben we binnen een aantal jaren een echte Europese minister van Financiën. En ik ken iemand die uitermate geschikt is voor die rol, toch Pierre?'

Moscovici stond op, liep naar het toilet, kwam even later weer terug, kuste Juncker op zijn voorhoofd, en ging opgelucht zitten. 'Ter afsluiting nog een glas?'

'Excellent Pierre, ik bestel een lekker flesje Dom Pérignon Rosé 2005, uit het jaar dat die rare aardappeleters de Europese grondwet afwezen, die we ze later toch door de strot hebben weten te duwen. Proost Pierre, en mooi dat die Hollanders aan dit goede glas moeten meebetalen!'

Hans van den Hurk is hoogleraar Europees belastingrecht en zelfstandig fiscaal adviseur. Hij schrijft fiscale columns voor Elsevier Weekblad Belasting.